

A Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Szegeden, 2020. június 25. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

Az emberölés büntette és más bűncselekmények miatt *vádlott neve* ellen indított büntetőügyben a Szegedi Törvényszék 2020. március 4. napján kihirdetett 6.B.68/2020/14. számú ítéletét *helybenhagyja* azzal, hogy a vádlott terhére megállapított csalás büntettének jogszabályi alapja helyesen: Btk. 373. § (1) bekezdés *1. fordulat*, (3) bekezdés a) pont.

A vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztésbe beszámítani rendeli a 2020. március 5. napjától 2020. június 25. napjáig letartóztatásban töltött időt.

A végzéssel szemben fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

- [1] A Szegedi Törvényszék fenti számú ítéletével a vádlottat érintő, vele szemben korábban alkalmazott próbára bocsátást kimondó rendelkezést hatályon kívül helyezte, és a próbára bocsátást megszüntette. A 2019. február 26. napjától őrizetben, majd 2019. március 1. napjától letartóztatásban lévő vádlott neve vádlottat bűnösnek mondta ki emberölés büntettében [Btk. 160. § (1) bekezdés], csalás büntettében [Btk. 373. § (1) bekezdés, (3) bekezdés a) pont] és hamis vád büntettében [Btk. 268. § (1) bekezdés a) pont, (2) bekezdés]. Ezért - valamint a próbára bocsátás alapjául szolgáló társtettesként elkövetett garázdaság vétsége [Btk. 339. § (1) bekezdés] miatt is - halmazati büntetésül 10 év szabadságvesztésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztést börtönben rendelte végrehajtani és megállapította, hogy a vádlott legkorábban a büntetés 2/3 részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A kiszabott szabadságvesztésbe beszámítani rendelte a vádlott által 2019. február 26. napjától 2020. március 4. napjáig előzetes fogvatartásban töltött időt. A vádlottal szemben 560.000,- forint erejéig vagyonekobzást rendelt el. Rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelekről és kötelezte a vádlottat 1.159.188,- forint bűnügyi költség megfizetésére.
- [2] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen fellebbezést jelentett be a vádlott a kiszabott büntetés enyhítése, valamint védője szintén a kiszabott büntetés enyhítése és az enyhítő körülmények téves értékelése miatt.
- [3] A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség Bf.112/2020/6. számú átiratában a bejelentett fellebbezéseket nem tartotta alaposnak. Indítványozta az elsőfokú bíróság ítéletének korlátozott felülbírálatát, a

bejelentett védelmi fellebbezések tartalmára tekintettel. Kifejtette azon álláspontját, mely szerint az elsőfokú bíróság az eljárást a perrendi szabályok megtartásával folytatta le, az általa megállapított tényállásból okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére és a vádlotti cselekményeket is nagyrészt törvényesen minősítette, azzal, hogy a vádlott terhére rótt, csalás büntettként értékelt cselekmény minősítése nem teljes mértékben felel meg a törvénynek. A megalapozott tényállás alapján tévedett ugyanis az elsőfokú bíróság akkor, amikor arra az álláspontra helyezkedett, hogy a 2012. évi II. törvény 177. § (6) bekezdése alapján értékegybefoglalásnak van helye. E körben ugyanis figyelmen kívül hagyta ugyanezen jogszabályhely második mondatát, mely szerint nincs helye értékegybefoglalásnak, ha az üzletszerű elkövetés megállapítható. A főügyészség szerint az elsőfokú bíróság a csalási cselekmény minősítésekor - az általa megállapított tényálláshoz képest - figyelmen kívül hagyta a Btk. 6. § (2) bekezdését is, mely szerint a vádlott terhére rótt bűncselekmény folytatólagosan elkövetettnek minősül, hiszen a vádlott a csalási cselekményeket azonos sértett sérelmére, rövid időközökben, egységes akaratelhatározással valósította meg.

- [4] Az eljárásjogi szabályokra figyelemmel - tekintve, hogy a bíróság ítélete a vádlott beismerő nyilatkozatának elfogadásán alapult - a fellebbezéssel megtámadott ítéletnek a bűnösség megállapítására, a váddal egyező tényállásra, valamint a vádirati minősítéssel egyező minősítésre vonatkozó rendelkezéseit a másodfokú bíróság kizárólag akkor változtathatja meg, ha a terhelt felmentésének vagy az eljárás megszüntetésének van helye. Miután a vádlott felmentésének, illetőleg az eljárás megszüntetésének törvényes indokai nem állnak fenn, a főügyészség indítványozta, hogy az ítélet az elsőfokú ítélet jogi indokolásának fentiek szerinti helyesbítésével kizárólag annak a megállapítására szorítkozzon, hogy a vádlott II. tényállási pontban írt cselekménye folytatólagosan elkövetett csalás büntettként minősül.
- [5] A büntetés kiszabása körében indítványozta, hogy az ítélet mellőzze enyhítő körülményként értékelni a vádlott személyiségzavarát, mert az nem mélyreható és a betegség szintjét sem érte el. További enyhítő körülményként indítványozta értékelni ugyanakkor azt a tényt, hogy a vádlott a vád hamisságát, az alapügy befejezése előtt az eljáró hatóságnak feltárta (III. tényállási pont). Az ügyészség álláspontja szerint, az elsőfokú bíróság helyesen határozta meg a halmazati szabályokra figyelemmel a felemelt büntetési tételkeret középértékét és igen méltányosan járt el, amikor a szabadságvesztés tartamát a középértéktől a vádlott javára lényegesen eltérve állapította meg. Ezért álláspontja szerint a kiszabott büntetés enyhítése a büntetési célok elérését veszélyeztetné.
- [6] A fellebbviteli főügyészség ezért összességében az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.
- [7] A vádlott védője fellebbezésének indokolásában, a büntetés enyhítése céljából bejelentett fellebbezést változatlanul fenntartva indítványozta, hogy a másodfokú bíróság nagyobb nyomattal vegye figyelembe enyhítő körülményként, hogy a vádlott az eljárás során bűnösségére is kiterjedő, beismerő vallomást tett és, hogy valamennyi vádpont tekintetében a bűncselekmény elkövetését rendkívül megbánta. További enyhítő körülményként kérte értékelni az időmúlást, valamint a főügyészséggel egyet értve azt a tényt, hogy a vád hamisságát az alapügy befejezése előtt a vádlott az eljáró hatóságnak feltárta. Hivatkozott a védő arra, hogy a vádlott egy bántalmazó kapcsolat áldozata volt, ezért hangsúlyosan kell figyelembe venni enyhítő körülményként a sértetti közrehatást, amely mind a bűncselekmény elkövetését megelőző időszakban, mind a bűncselekmény elkövetése során jelentőséggel bírt. Az enyhítő körülmények súlyára tekintettel a védelem álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztés tartama aránytalanul súlyos, ezért annak jelentős enyhítését indítványozta.
- [8] A fellebbezések nem alaposak, a fellebbviteli főügyészség átiratában írtak helytállóak.

- [9] Tekintettel arra, hogy a vádlott és védője fellebbezésüket kizárólag a Be. 583. § (3) bekezdés a) pontja alapján jelentették be - mert az kizárólag a kiszabott büntetés tartama ellen irányult - az ítéletértékelés ezért a Be. 590. § (3) bekezdésében foglaltak szerint az ítéletnek csak a fellebbezéssel sérelmezett rendelkezését bírálta felül (korlátozott felülbírálat).
- [10] A korlátozott felülbírálat a Be. 590. § (5) bekezdése alapján kiterjedt a bűnösség kérdésére, a bűncselekmény minősítésére [a Be. 606. § (3) bekezdés keretei között], valamint a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezésekre és azon eljárási szabályok megtartásának vizsgálatára is, amelyek megsértése esetén a Be. 607. § (1) bekezdés, valamint a Be. 608. § (1) bekezdése alapján az ítéletet hatályon kívül kell helyezni.
- [11] Az ítéletértékelés e vonatkozásban megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az előkészítő ülést a perrendi szabályokat megtartva, a Be. LXXVI. Fejezetében részletezett eljárási szabályoknak megfelelően folytatta le.
- [12] Az elsőfokú bíróság az általa megállapított - a másodfokú bíróság által nem vizsgált - tényállás alapján helyesen következtetett a vádlott bűnösségére és a vádlott terhére rótt bűncselekmények minősítése is nagyrészt törvényes.
- [13] E körben az ítéletértékelés azonban osztotta a Szegedi Fellebbviteli Főügyészség jogi álláspontját, a csalási cselekmény tekintetében.
- [14] Az elsőfokú bíróság által megállapított és irányadó tényállás alapján, a vádlott jogtalan haszonszerzésre törekedve a bérleti díj beszédésére való jogosultsága tekintetében megtevesztette [családnév keresztnév]-t, melynek következtében 2017. június - 2018. július közötti időszakban, havonta 40.000,- forint, mindösszesen 560.000,- forint összegű kárt okozott a sértetteknek.
- [15] Ezen cselekmény jogi indokolása körében tévedett az elsőfokú bíróság, amikor arra az álláspontra helyezkedett, hogy a 2012. évi II. törvény 177. § (6) bekezdése szerinti értékegybefoglalás alapján minősülhetnek a részcsselekmények bűncselekménynek. A vádlott ugyanis a részcsselekményeket jogtalan haszonszerzésre törekedve, így üzletszerűen követte el, ezért azok a Btk. 373. § (2) bekezdés b) pont bc) pontja alapján csalás vétségének minősülnek.
- [16] A Btk. 6. § (2) bekezdésében írtak szerint nem bűnhalmazat, hanem folytatólagosan elkövetett bűncselekmény, ha az elkövető ugyanolyan bűncselekményt, egységes elhatározással, azonos sértett sérelmére, rövid időközönként, többször követ el.
- [17] A 2012. évi II. törvény 177. § (6) bekezdésének második mondatában írtak szerint nincs helye értékegybefoglalásnak, ha az üzletszerű elkövetés megállapítható.
- [18] Figyelemmel a 37. BKv-ban írtakra, az üzletszerűen elkövetett, ugyanolyan vagy hasonló cselekmények egy eljárásban történő elbírálása esetén bűnhalmazatot kell megállapítani, ha az üzletszerűség a bűncselekmény minősítő körülménye vagy, ha a szabálysértési értékre elkövetett cselekmény az üzletszerűség folytán bűncselekmény. Nincs helye viszont bűnhalmazat megállapításának, ha a cselekmények a folytatólagosság egységébe tartoznak. Következetes a bírói gyakorlat a tekintetben (EBH2013. B. 18.), ha a folytatólagosság törvényi egysége úgy jön létre, hogy a szabálysértési értékre elkövetett lopási cselekmények az üzletszerűség folytán válnak bűncselekménnyé, a szabálysértési értékhatárt meghaladó, folytatólagosan megvalósított vétséget - a kétszeres értékelés tilalmából fakadóan - az üzletszerűség nem minősíti büntetetté.

- [19] Jelen esetben tehát a szabálysértési értékre elkövetett részcselekmények tekintetében az üzletszerűség értékelése már egyszer megtörtént, amikor azok az üzletszerűség alapján váltak bűncselekménnyé. Így az 560.000,- forintos elkövetési értékre is figyelemmel helyes a cselekmény elsőfokú minősítése [Btk. 373. § (1) bekezdés, (3) bekezdés a) pont] azzal, hogy az a Btk. 6. § (2) bekezdése szerint folytatólagosan elkövetettnek minősül.
- [20] Tekintettel azonban arra, hogy a Be. 606. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezés szerint, a másodfokú bíróságnak nincs lehetősége a vádirati minősítéssel egyező ítéleti rendelkezéseket megváltoztatni - mert a vádlott felmentésének, illetve az eljárás megszüntetésének nincs helye -, ezért az ítéletábra a csalási cselekmény tekintetében az ítélet jogi indokolásának fent írtak szerinti helyesbítésével csupán annak megállapítására szorítkozott, hogy a vádlott cselekménye helyesen folytatólagosan elkövetett csalás büntettének minősülne.
- [21] Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során a vádlott javára és terhére értékelhető bűnösségi körülményeket szinte maradéktalanul figyelembe vette, azokat a másodfokú bíróság csak annyiban helyesbítette a próbaidő alatti elkövetés körében, hogy a vádlott a legsúlyosabb bűncselekmény (I.) elkövetése előtt büntetlen előéletű volt, de büntetőeljárás hatálya alatt állt. A II. pontban írt bűncselekményt próbára bocsátás hatálya alatt, a III. pontban írt bűncselekményt pedig büntetőeljárás (I. tényállási pont) hatálya alatt követte el, így ezen tények értékelendők súlyosító körülményként az 56/2007. BK vélemény II. pontjában írtak alapján.
- [22] Az időmúlás körében az elsőfokú bíróság által kifejtetteket az ítéletábra akként helyesbítette, hogy a cselekmény elkövetése óta eltelt időmúlás nem azonos tartalmat takar a büntetőeljárás elhúzódásával. Az időmúlás mindig a cselekmény elkövetésétől számítandó. Jelen ügyben a legsúlyosabb bűncselekmény elkövetésétől ugyan több mint 2 év eltelt, ez azonban enyhítő körülményként csak csekély fokban értékelhető, hiszen a vádlott megtevesztő magatartása következtében nem derült fény a bűncselekmény elkövetésére.
- [23] Az enyhítő körülmények körét az ítéletábra kiegészítette azzal, hogy a vádlott a vád hamisságát (III. tényállási pont) az alapügy befejezése előtt az eljáró hatóságoknak feltárta. A Btk. 270. § (2) bekezdésében írtak szerint ilyen esetben a büntetés korlátlanul enyhíthető, illetve különös méltánylást érdemlő esetben mellőzhető. Az ítéletábra erre okot nem talált, azonban ezt a feltáró vallomást enyhítő körülményként értékelte. További enyhítő körülményként értékelte a vádlott megbánó magatartását. Mellőzte ugyanakkor az enyhítő körülmények köréből a személyiségzavart, mert az nem éri el a betegség szintjét.
- [24] Az így helyesbített bűnösségi körülményekre is tekintettel nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor úgy ítélte meg, hogy a vádlott által elkövetett bűncselekmények tárgyi súlyára, a többszörös halmazatra és az elkövetés körülményeire tekintettel a büntetési célok kizárólag szabadságvesztés alkalmazásával érhetőek el.
- [25] Az elsőfokú bíróság a halmazati büntetés tartama tekintetében tévesen hivatkozott az irányadó büntetési tételkeretre, mert az helyesen 5 évtől 22 év 6 hónapig terjed, melynek középértéke 13 év 9 hónap. A legsúlyosabb bűncselekmény büntetési tétele ugyanis 5 évtől 15 évig terjedő szabadságvesztés, így a büntetési tétel felső határa, a legmagasabb büntetési tétel felével történő felemelkedésére tekintettel [Btk. 81. § (3) bekezdés] 22 és fél év. Ehhez kell hozzá adni a büntetési tétel alsó határát, az 5 évet a középérték számítása során, így a 27 és fél évre tekintettel a középérték 13 év 9 hónap [Btk. 80. § (2) bekezdés].

- [26] Az ügyész bűnösség elismerése esetére mértékes indítványt tett [Be. 422. § (3) bekezdés], amely a középérték tartamától jelentősen eltért, hiszen a vádlottal szemben 10 év, börtönben végrehajtandó szabadságvesztés kiszabását indítványozta.
- [27] Az elsőfokú bíróság a Be. 565. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezésre figyelemmel nem szabhatott ki ettől hátrányosabb büntetést. Osztotta az ítélet tábla a törvényszék azon álláspontját, mely szerint az így kiszabott 10 év szabadságvesztés inkább enyhe, mint súlyos büntetés, ezért ennek a büntetésnek a további enyhítése szóba sem kerülhetett.
- [28] A kifejtettekből következik, hogy az ítélet tábla a kiszabott büntetés enyhítése érdekében bejelentett fellebbezéseket alaptalannak ítélte, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.
- [29] Észlelte az ítélet tábla, hogy az elsőfokú bíróság a csalás büntette jogszabályi alapját hiányosan, a fordulat megjelölése nélkül tüntette fel, ezért azt helyesbítette.
- [30] A kiszabott szabadságvesztésbe az ítélet tábla, a Btk. 92. § (1) és (2) bekezdésében foglalt rendelkezés alapján, a vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől letartóztatásban töltött időt beszámította.
- [31] A végzés ellen a Be. 615. § (1) és (2) bekezdése alapján fellebbezésnek nincs helye.
- , 2020. június 25.

dr. Joó Attila s. k.
a tanács elnöke

dr. Katona Dorottya s. k.. Kiss Dániel s. k.
előadó bíró

bíró

A Szegedi Ítélet tábla Bf.III.213/2020/9. számú végzése és a Szegedi Törvényszék 6.B.68/2020/14. számú ítélete jelen végzés folytán jogerős és végrehajtható.

A jogerőre emelkedés időpontja 2020. június 25.

Szeged, 2020. június 25.

dr. Joó Attila s. k.
a tanács elnöke